

Punkt 7: Drøftelse af forslag til forebyggende indsatser

22-012371

Beslutning

Sagen drøftet. Udvalget udtrykker tilfredshed med oplægget.

Sagsfremstilling

Resume og sagens baggrund

På baggrund af Kommunalbestyrelsens planseminar i marts 2023 fremlægges reviderede forslag til tidligt forebyggende indsatser på småbørnsområdet. Det omfatter forslag i tilknytning til en budgetudvidelse på 500.00 kr. årligt, forslag til nye indsatser målrettet børn i de tidlige år indenfor de nuværende rammer samt forslag, som forudsætter tilførsel af ressourcer.

Indstillinger

Direktøren indstiller, at udvalget drøfter sagen.

Behandling

Børn- og Familieudvalget.

Sagsfremstilling

Formålet med socialt forebyggende indsatser er at identificere og tackle de underliggende årsager til sociale problemer for at forhindre dem i at opstå eller eskalere. Disse indsatser sigter mod at skabe sundere og mere stabile samfund ved at adressere de faktorer, der kan føre til negative sociale konsekvenser som kriminalitet, misbrug, fattigdom, og social marginalisering. Samlet set er formålet med sociale forebyggende indsatser at reducere uligheder, skabe bedre sociale vilkår og forbedre livskvaliteten for enkeltpersoner og samfundet som helhed ved at forebygge sociale problemer, før de opstår eller forværres.

I Budget 2023 aftalte Kommunalbestyrelsen, at der til planseminaret i foråret 2023 fremlægges et katalog med forslag til en tidligt forebyggende indsats for børn og familier, der skal kunne reducere behovet for senere mere indgribende foranstaltninger. Der er allerede i budget 2023 afsat en pulje på 0.5 million til konkrete indsatser. I forbindelse med Planseminaret i foråret 2023 har Økonomiudvalget ønsket, at der til budgetseminaret i august 2023 udarbejdes beskrivelser af eksisterende indsatser. Desuden udarbejdes forslag til nye indsatser målrettet børn i de tidlige år indenfor de nuværende rammer samt forslag, som forudsætter tilførsel af ressourcer.

Der fremlægges derfor 3 konkrete forslag om *Pusterummet*, *Fønix* og *Pædagogisk Sandplay*, svarende til en udgift på 500.000 kr. årligt (det første år, herefter vil udgifterne falde de efterfølgende år). Indsatserne forventes at kunne iværksættes fra 1. januar 2024. I bilag 1 findes supplerende oplysninger om indsatserne.

Pusterummet er en gruppebaseret indsats til unge gravide, som fremstår usikre. Formålet er gennem forskellige tilknytningsunderstøttende gruppeaktiviteter at sikre, at mødre kommer godt fra start i forældreskabet. Formålet er, at den gravide udvikler en sund og sikker tilknytning til sit ufødte barn. Der er forskning, som viser, at en tidlig tryk tilknytning er et væsentligt parametre i forhold til at udvikle resiliens hos barnet. Udgiften til Pusterummet er 110.000 kr. det første år, hvorefter udgiften vil være 81.000 kr. årligt, da efteruddannelse af medarbejderne er en engangsudgift. Indeholdt i udgiften er tre gruppeforløb bestående af otte sessioner til i alt 15 gravide årligt.

Fønix er en gruppebaseret indsats til nybagte mødre, der har en oplevelse af tristhed kort efter fødslen og har svært ved at overskue den nye tilværelse. Formålet er at skabe et fællesskab, hvor mødre, som er ramt af tristhed, kan dele deres bekymringer og tanker med andre i en lignende situation. Det er forventningen, at ved at arbejde med mødrenes reaktioner, kan de komme styrket gennem forløbet og derigennem sikre både deres og barnets trivsel og udvikling fremadrettet. Indsatsen imødekommer nogle af de udfordringer, som fremgår af Sundhedsprofilundersøgelsen 2022. Udgiften til Fønix er 184.000 kr. årligt (fast udgift). Gruppeforløbene har en varighed mellem fire til seks måneder baseret på moderens behov og foregår i samarbejde med sundhedstjenesten og Homestart. Der er plads til fem til otte mødre i en gruppe, og der er løbende optag i gruppen. Udgiften modsvarer to gruppesessioner ugentligt i 46 uger pr. år af én times varighed pr. session.

Pædagogisk Sandplay er et individuelt forløb målrettet børn i 3-6 års alderen i begyndende mistrivsel. Pædagogisk Sandplay er en legeorienteret tilgang, der støtter barnet i at få mere ro i nervesystemet og derigennem bedre kontakt til sig selv og ikke mindst til andre. Forløbet understøtter desuden barnet individuelt i at indgå i hverdagens fællesskaber. Forældrene får redskaber her og nu til at forstå deres barn bedre, så de kan understøtte barnets i dets aktuelle udviklingsniveau. Formålet er, at forældrene gennem øget indsigt i deres barn, fremadrettet vil mestre forældrerollen bedre på egen hånd, så de sikrer, at deres barn fortsat udvikler sig. Udgiften er 206.000 kr. i det første år, hvorefter udgiften vil være 120.000 kr. årligt, da efteruddannelse af medarbejderne er en engangsudgift. Indeholdt i udgiften er tre forløb af 10 ugers varighed til i alt 24 børn årligt.

Omlægning af forebyggelse inden for den økonomiske ramme

Der er de seneste år kontinuerligt foretaget en omlægning til tidligt forebyggende indsatser på det udsatte børne- og ungeområde, jf. den økonomiske handleplan i Fagcenter Børn og Familie som blev behandlet i Børn og Familieudvalget i januar 2020.

Opdateret indsatskatalog om forebyggende indsatser

For at kvalificere Børn- og Familieudvalgets drøftelser, er det eksisterende indsatskatalog over de tidlige forebyggende indsatser på udsatte børne- og ungeområdet (bilag 2) opdateret. Børn- og Familieudvalget blev orienteret om indsatskataloget i maj 2022.

Barnets Lov

Barnets Lov forventes at blive vedtaget 1. juni 2023. Størstedelen af lovens elementer træder i kraft 1. oktober 2023. Det er forventningen, at en del af disse vil medføre øgede udgifter for kommunerne. Dog er det endnu ikke meldt ud, hvilke statslige DUT-midler som følger med til kommunerne til implementeringen af Barnets Lov. Lovforslaget indeholder en del nye tiltag, som forventes at være udgiftsdrivende på minimum kort og mellemlangt sigt:

- Krav om to rådgivere på komplekse sager og lovkrav om faglig sparring
- At barnet får selvstændig partsstatus som 10-årig (mod 12 idag) og fx ret til en second opinion, når anbringelser afvises eller ændres

- Styrkelse af barnets rettigheder
- Kommunerne skal tilvejebringe en børnevenlig indgang, da børn og unge skal vide, hvor og hvem de kan kontakte i kommunerne
- Åben anonym rådgivning til børn og unge
- Indførelse af hhv. barnets, den unges og den helhedsorienterede plan
- Kvaliteten i anbringelserne skal øges gennem stærkere plejefamilier (uddannelse og opkvalificering er kommunernes ansvar frem til 1. januar 2025)
- Øget netværksarbejde
- Stærkere rolle til civilsamfundet (herunder skal der årligt afsættes midler til frivilligt socialt arbejde på udsatte børne- og ungeområdet)
- At flere unge forventes at få ret til efterværn, ligesom de unge skal følges af sagsbehandleren længere tid end idag
- Efteruddannelse af rådgivere (specialisering på socialrådgiveruddannelsen inden for udsatte børne- og ungeområdet)
- Familieorienteret rådgivning inkl. opsøgende arbejde
- Familievejlederordning til familier med børn med funktionsnedsættelse
- Flere børn med misbrug skal have behandling
- Udbredelse af familiehuse

Alternative handlemuligheder - udvidelse af tiltag

Reformkommissionen udkom med en rapport i maj 2023 med forslag til reformer, som kan øge produktiviteten, velstanden, beskæftigelsen og den sociale mobilitet. Her anbefales blandt andet en stærkere rolle for PPR i en tidlig indsats. Eksempelvis at ”*alle kommuner opfordres til at bruge PPR for at understøtte en tidlig og forebyggende indsats i relation til 0-6 årige børn. Samtidig skal PPR i højere grad rådgive og vejlede lærere og øvrigt pædagogisk personale om, hvordan de kan understøtte børnefællesskaber og læringsmiljøet*”. Det kan derfor være en mulighed at udvide kapaciteten i PPR ved tilførsel af ressourcer.

Der vil desuden være faglige perspektiver ved en udvidelse af sundhedsplejen. Det kan eksempelvis være indførelse af sundhedspleje til alle børn i 15-18 måneders alderen og igen til de 3 årige børn. Her har sundhedsplejen haft mulighed for at understøtte og tale med familien om vaner, der både handler om kost, bevægelse og den mentale sundhed. Det kan derfor være en mulighed at udvide kapaciteten i sundhedstjenesten ved tilførsel af ressourcer.

Økonomiske konsekvenser

Samlede udgifter til de tre konkrete tidlige forebyggende indsatser

	2024 (år 1)	2025 (år 2)
Pusterummet	110.000	81.000
Fønix	184.000	184.000
Pædagogisk Sandplay	206.000	120.000
I alt	500.000	385.000

Udgifter til administration af indsatserne, faglig sparring til medarbejderne, ledelsesunderstøttelse og dataopsamling indgår ikke i beregningerne. I de efterfølgende år vil udgifterne være de samme som i år 2.

Bilag

Bilag 1 Tidlige forebyggende indsatser på småbørnsområdet H10

Bilag 2 Tidlige forebyggende indsatser Fagcenter børn og familie maj 2023

DATO
17. maj 2023

Tidlige forebyggende indsatser på småbørnsområdet (H10)

1. Baggrund

Kommunalbestyrelsen besluttede i forbindelse med budget 2023, hensigtserklæring 10, at man til planseminaret i foråret 2023 ønsker et katalog med forslag til en tidlig forebyggende indsats for børn og familier, der skal kunne reducere behovet for senere mere indgribende foranstaltninger. Der er allerede i budget 2023 afsat en pulje på 0,5 mio. kr. årligt til konkrete indsatser.

2. Forslag til indsatser

Administrationen fremlægger her tre forslag til tidlige forebyggende indsatser på småbørnsområdet til en udgift på 0,5 mio. kr. (år 1):

Indsats 1: Pusterummet	2
Indsats 2: Fønix	4
Indsats 3: Pædagogisk Sandplay	6

3. Samlede udgifter

	2024 (år 1)	2025 (år 2)
Pusterummet	110.000	81.000
Fønix	184.000	184.000
Sandplay	206.000	120.000
I alt	500.000	385.000

Note: Bemærk at udgifter til administration af indsatserne, faglig sparring til medarbejderne, ledelsesunderstøttelse og dataopsamling *ikke* indgår i beregningerne.

Kontakt

Sagsansvarlig:
Pernille Lenzner
Fagcenter for Børn og Familie
Telefon, direkte: 59 53 54 53

Kalundborg Kommune
Holbækvej 141 B
4400 Kalundborg

Indsats 1: Pusterummet	
Hvad er formålet?	<p>De fleste kommende mødre er præget af modsatrettede følelser i forbindelse med at skulle varetage et forældreskab fx glæde og nysgerrighed på at møde sit barn samt tvivl og usikkerhed på paratheden til at tage et forældreansvar. Samfundet har desuden mange meninger om, hvordan en "rigtig" gravid skal tænke, tale, føle og opføre sig, og der stilles krav som aldrig før.</p> <p>Pusterummet er et gruppetilbud, hvor to familiebehandlere støtter mor og barn i at opleve samhørighed og tilknytning til hinanden allerede under graviditeten. Forskning viser, at allerede i graviditeten er det muligt at sætte ind med støtte, så moderen er mere rustet til at tage godt imod barnet, når det bliver født.</p> <p>Formålet med Pusterummet er at forebygge frem for at behandle ved at sikre, at den gravide får tid til at opdage, hvordan hun har brug for at tænke og føle om sit moderskab.</p>
Hvad går indsatsen ud på?	<p>Mødrene vil blive guidet igennem forskellige tilknytningsunderstøttende aktiviteter. Der vil være fokus på at skabe et stressreducerende, legende og omsorgsfuldt miljø, hvor de gravide kan forstærke deres følelsesmæssige bånd til deres ufødte barn samt udvikle relevante måder at indgå i kontakt med barnet efter fødslen på.</p> <p>Der vil blive lavet konkrete øvelser fx afslapningsøvelser med fokus på barnets bevægelser i maven, tegner på maven, tegner forestillinger om barnet, skriver et brev til barnet. Der vil også blive udarbejdet en oversigt over hvilke netværkspersoner de gravide har som støtte i deres liv. Der vil blive set videoeksemplere af den gode helt tidlige kontakt mellem andre mødre og deres nyfødte børn. De gravide vil herefter selv eksperimentere derefter med forskellige typer af kommunikation i forhold til at træne sensitivitet i kontakten med barnet.</p> <p>Når alle mødre har født, mødes gruppen en sidste gang, så mødrene kan vise deres babyer frem, så alle i gruppen kan erfare, hvem det er, der er blevet talt så meget om i gruppen under forløbet.</p> <p>Tilbuddet består af 8 sessioner med 2 gruppeledere (familiebehandlere), og der er plads til 5 gravide pr. forløb. Til den angivne udgift vil der blive gennemført 3 forløb årligt, hvorfor 15 gravide vil få gavn af Pusterummet.</p> <p>Viden om arbejdet med tidlig tilknytning under graviditeten:</p>

	<p>Saara Salo Discusses Theraplay in Pregnant Women Attachment Theory in Action with Karen Doyle Buckwalter Episode on Amazon Music</p> <p>Tilknytning, prænatal tilknytning og familiedannelse - en relationel proces - Jordemoderforeningen</p>		
Hvem er målgruppen?	<p>Målgruppen er gravide mødre, hvor der kan være bekymring for kvaliteten af tilknytningen til det ufødte barn. Det kan også være unge mødre, som fremstår usikre, og som vi vil sikre kommer godt fra start i forældreskabet. Sundhedsplejerskerne visiterer til tilbuddet, hvorfor de unge gravide ikke nødvendigvis har en sag i Fagcenter Børn og Familie.</p>		
Hvad er det forventede outcome?	<p>Målet er, at moderen udvikler så sund og sikker en tilknytning til sit ufødte barn som muligt, da forskningen viser, at netop en tidlig tryk tilknytning er et af de vigtigste parametre i forhold til at udvikle resiliens hos barnet.</p>		
Hvilke udgifter er forbundet med forslaget?	PUSTERUMMET		
	År	2024	2025
	Udgift (kr.)	110.000	81.000

Indsats 2: Fønix	
Hvad er formålet?	Formålet med Fønix er at skabe et fællesskab, hvor primært mødre med efterfødselsreaktioner trygt kan dele deres bekymringer og tanker uden at føle sig forkerte samtidig med, at der er mulighed for at lytte til andre i en lignende situation.
Hvad går indsatsen ud på?	<p>Fønix består af gruppesamtaler. Gruppelederne er en sundhedsplejerske og en psykolog. Der er samarbejde med Homestart i forhold til pasning af børn under gruppeforløbene.</p> <p>Der er plads til 5-8 mødre ad gangen, og der er løbende optag på holdet.</p> <p>Gruppeforløbet varer 4-6 måneder alt efter, hvad moderen har behov for. Derfor kan der vanskeligt sættes tal på, hvor mange gravide, der vil blive omfattet af Fønix til den angivne årlige udgift (se nederst i tabellen).</p>
Hvem er målgruppen?	<p>Mange nybagte forældre føler sig triste kort efter fødslen, og har svært ved at overskue den nye tilværelse. Denne tilstand varer som regel nogle få dage, men ca. 10% udvikler en mere alvorlig/vedvarende reaktion. Den seneste Sundhedsprofil for mødre til børn født i 2020 viser, at mere end 20 procent af de nybagte mødre får bemærkninger til deres psykiske tilstand i barnets første leveår.</p> <p>Sundhedsstyrelsen anbefaler, at alle familier screenes for efterfødselsreaktioner. I Kalundborg Kommune screener sundhedsplejersken moderen 2 måneder efter fødslen.</p> <p>Symptomer på en efterfødselsreaktion kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • følelse af tristhed og gråd labilitet • energiforladthed • besværlighed med at falde i søvn eller lyst til at sove hele tiden • mistet appetit og vægttab • manglende lyst og interesse for dine omgivelser • oplevelse af rastløshed • koncentrationsvanskeligheder og dårlig hukommelse • vanskeligheder med at tage beslutninger • magtesløshed og en oplevelse af skyldfølelse og selvbeprejdelse • frygt for ikke at være en god nok mor • Vanskeligheder med at etablere og fastholde kontakt til sit barn • frygt for at opleve sig alene • frygt for at gå ud • bekymring for at skade barnet • frygt for at en selv eller barnet fejler noget alvorligt • tanker om selvmord <p>Sundhedstjenesten visiterer til Fønix.</p>
Hvad er det forventede outcome?	Efter endt arbejde med mødrenes reaktioner kan de komme styrket gennem forløbet og derved sikre deres egen og barnets trivsel og udvikling fremadrettet. Med indsatsen bliver interveneret hurtigt med henblik på, at barnet undgår trivselsproblemer senere i livet.

Hvilke udgifter er forbundet med forslaget?	FØNIX		
	År	2024	2025
	Udgift (kr.)	184.000	184.000

Indsats 3: Pædagogisk Sandplay	
Hvad er formålet?	<p>Børn har brug for et godt selvværd til at takle sine udfordringer og lære nye strategier. Ved brugen af Pædagogisk Sandplay gives der mulighed for at arbejde med det ordløse og blokerede, hvilket skaber mulighed for udvikling både hos børn og deres forældre. Formålet med Pædagogisk Sandplay er at forøge selvværdet og bearbejde følelser og oplevelser hos børn i alderen 3-6 år i begyndende mistrivsel.</p> <p>Gennem leg og fantasi udvikles hjernen og den empatiske evne. Et barn, der er trygt og i balance, kan udnytte sin energi til at lære nyt, som giver energi og forøgelse af selvtillid og selvværd.</p> <p>Formålet er også at forældrene får øget indsigt i deres barn, så de fremover vil mestre forælderrollen på egen hånd, så de kan sikre, at deres barn fortsat udvikler sig.</p> <p>Børneprofessor Karen Vibeke Mortensen fortæller, at Sandplay er et godt redskab især til de mindste børn. Hun fortæller, at børn kan have svært ved at snakke om deres følelser, da de ikke har den distance til sig selv, som man først udvikler i puberteten og fremefter.</p>
Hvad går indsatsen ud på?	<p>Vores sprog er nuanceret, når det handler om at beskrive objekter og funktioner, men mangelfuldt når vi skal beskrive og udtrykke vores følelser og sindstilstande. De fleste børn kan dog udtrykke sig med figurer og sand, men kan af forskellige årsager have vanskeligheder med at udtrykke sig sprogligt.</p> <p>Pædagogisk Sandplay er en evidensbaseret legeorienteret tilgang til at arbejde med børn, der af forskellige grunde har brug for at behandle og opleve lindring for psykiske vanskeligheder. Pædagogisk Sandplay bruges som terapi og er et pædagogisk redskab til at bringe børn i bedre trivsel. Metoden ligner leg, men legen har et dybere formål.</p> <p>I Pædagogisk Sandplay støtter en voksen barnet i at lege i en sandkasse befolket af figurer og andre objekter, der kan fungere som symboler på barnets indre verden. Barnet vælger specifikke figurer, som det kan tale ud fra. Barnet skaber en leg og en historiefortælling sammen med terapeuten, som kan være en genvej til at få hul på de udfordringer, som barnet oplever.</p> <p>Et forløb består af 6-8 sessioner med 1 tilbagemelding til stuepædagogen + forældrene undervejs samt 1 afsluttende tilbagemelding til forældre. Den angivne udgift dækker over, at 24 børn i løbet af et år, vil blive omfattet af indsatsen med Pædagogisk Sandplay (se tabellen nedenfor). Vi foreslår, at indsatsen foregår i en af kommunens daginstitutioner.</p> <p>Forældre kan være til stedet i rummet, hvis barnet har behov for det. Ved afslutning af alle sessioner tages der billeder af barnets placering af figurer, så forældrene, pædagogerne og barnet selv kan følge barnets udvikling.</p>
Hvem er målgruppen?	<p>Børn i 3-6 års alderen med begyndende mistrivsel som har</p> <ul style="list-style-type: none"> • koncentrationsbesvær.

	<ul style="list-style-type: none"> • svært ved at fordybe sig i leg og fx sidde stille til fælles samling. • en sårbarhed og derfor meget ofte søger voksenkontakt • en opgivenhed og ofte leger alene • en indre uro og er følelsesmæssigt presset • manglende sociale kompetencer og derved svært ved at få venner • en konfliktfyldt hverdag med andre børn og de voksne • fysisk uro i kroppen • spisebesvær eller et forstyrret søvnmønster 									
<p>Hvad er det forventede outcome?</p>	<p>Pædagogisk Sandplay støtter barnet til at få mere ro i nervesystemet og derved bedre kontakt til sig selv og ikke mindst til andre. Forløbet vil desuden give forældrene redskaber her og nu til at forstå deres barn bedre, så de kan støtte barnet på dets aktuelle udviklingsniveau.</p> <p>Et helt tidligt samarbejde med forældrene om Pædagogisk Sandplay allerede i daginstitutionen vil i nogle tilfælde kunne forebygge behovet for en underretning. Derved kan forløb med Pædagogisk Sandplay forebygge, at børn i udsatte positioner kommer i en negativ spiral i daginstitutionen, hvor deres udvikling trues, og hvor der bliver behov for en social indsats hos Fagcenter Børn og Familie.</p>									
<p>Hvilke udgifter er forbundet med forslaget?</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">PÆDAGOGISK SANDPLAY</th> </tr> <tr> <th>År</th> <th>2024</th> <th>2025</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Udgift (kr.)</td> <td>206.000</td> <td>120.000</td> </tr> </tbody> </table>	PÆDAGOGISK SANDPLAY			År	2024	2025	Udgift (kr.)	206.000	120.000
PÆDAGOGISK SANDPLAY										
År	2024	2025								
Udgift (kr.)	206.000	120.000								

Tidlige indsatser i Fagcenter Børn og Familie

Kalundborg Kommune

Indhold

Fagcenter Børn og Families arbejde med tidlig indsats.....	3
Fagcentrets samarbejde med almenområdet	5
Det konsultative team i daginstitutioner.....	5
Ordning med makkerpar på folkeskolerne.....	6
Anonym råd og vejledning til borgere ved en rådgiver.....	7
Cool Kids ASF og Chilled.....	8
PIFT.....	9
Rettidig Ungeindsats.....	10
0-1 år.....	11
Samarbejde mellem rådgivere og GRO.....	11
SSP.....	12
Kriminalpræventiv undervisning og tematiske forældremøder i grundskolen.....	12
§115-forum (selektion af enkeltsager) og bekymringsamtaler.....	13
SSP-lokaludvalg.....	14
Fagcenterets interne forebyggende indsatser.....	15
Café Ungeliv.....	15
Økonomisk vejledning.....	16
Indsats i egen sag.....	17
Familierådslagning.....	18
Styrket indsats til forældre med anbragte børn.....	19
Sundhed.....	20
Misbrugsområdet.....	20
Indsatser for børn med funktionsnedsættelser.....	21
Stepping Stones.....	21
Samarbejdsfora med voksenområdet.....	22
REHAB.....	22
Integration.....	23
Overgangsmøder med Voksenspecialenheden og jobcentret.....	24
Sammen med familien.....	25
Samarbejde med civilsamfundet.....	26
headsapce.....	26
Lær for Livet.....	27
Home-Start.....	28
Red Barnet - Oplevelsesklubben.....	29
Samarbejdsaftale børne- og ungespsykiatrien.....	30

Fagcenter Børn og Families Arbejde med tidlig indsats

Målet med de tidlige indsatser i det socialfaglige arbejde er at hjælpe børn og unge i sårbare/udsatte positioner så tidligt, det kan lade sig gøre. Herved bliver støtten børnene/de unge og deres forældre modtager, af så kort varighed og mindst indgribende som muligt.

Hvad forstås ved tidlig indsats/tidlig forebyggelse?

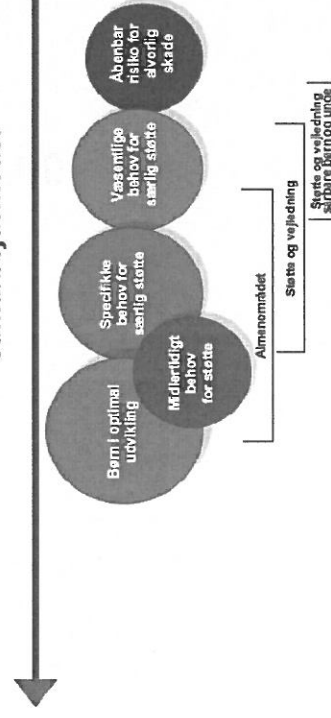
Socialebegreber.dk definerer en tidlig indsats som: "en social indsats, hvor det primære sigte med indsatsen er forebyggelse". I forlængelse heraf defineres forebyggelse som: "et resultat, hvor sociale problemer er forhindret i at opstå eller udvikle sig" (Socialebegreber.dk, 2015).

En tidlig forebyggende indsats kan igangsættes på alle tidspunkter i børns og unges liv. I forhold til problemets karakter, kan en tidlig forebyggende indsats igangsættes på forskellige stadier, alt efter problemudviklingen. Nogle indsatser bliver sat i værk for at forhindre et problem i at opstå. Andre indsatser iværksættes for at sikre, at et eksisterende problem ikke udvikler sig yderligere og for at imødegå tilbagefald for børn og unge, der allerede er i mistrivsel.

En tidlig forebyggende indsats skal forstås som, at der handles så tidligt som muligt for at forebygge sociale problemer, der kan have negativ betydning for børn og unges udviklingsmuligheder. Når fagprofessionelle identificerer, at et barn er i risikogrupper, ved at vise konkrete tegn på mistrivsel, er i en u hensigtsmæssig udvikling eller lever under risikofyldte opvækstvilkår, skal en indsats der støtter en positiv udvikling hurtigt sættes ind, så børn og unge får de bedst mulige betingelser for udvikling.

I dette materiale gennemgås de tidligt forebyggende indsatser, der ydes i Fagcenter Børn og Familien, foregår i samarbejde med andre partnerskabsholdere og tilbydes af i civilsamfundsorganisationer der samarbejder med. Børn og unge der modtager en tidlig forebyggende indsats spænder derved bredt, da de muligvis ikke er kendt af Fagcenter Børn og Familie i forvejen, men også sagtens kan være tilknyttet fagcentret allerede, da de har en social-/handicapsag. Fagcenter Børn og Families tidligt forebyggende indsatser henvender sig herved til børn og unge af alle aldre og på alle stadier af deres liv/udvikling.

Læring og Trivsel Samarbejdsmodel

Ordning med makkerpar på folkeskolerne

Formål

Makkerparordningen har til formål at styrke de tidlige tværfaglige koordinerede indsatser. Det sker ved, at rådgivere og PPR-psykologer/konsulenter danner makkerpar og besøger kommunens folkeskoler sammen. Ordningen er med til at stille skarpt på den tidlige systematiske opsporing og forebyggelse. Der er fokus på at kvalificere den tidligt forebyggende indsats, så den understøtter udviklingen blandt børn og unge i kommunen bedst muligt for derved at kunne fastholde deres tilknytning til hverdagslivet i både skolen og familien.

Rådgiverne og PPR-psykologerne/konsulenterne er på folkeskolerne på fastlagte tidspunkter hver uge. Omfanget af tilstedeværelse afhænger af elevantallet på skolen.

Aktører

- Rådgivere fra Fagcenter Børn og Familie
- Psykologer og pædagogisk psykologiske konsulenter fra PPR v. BLU
- SSP fra Fagcenter Børn og Familie
- Lærere, pædagoger og skoleledere fra skolerne
- Elever
- Forældre

Periode indsatsen har kørt

Indsatsen har kørt siden maj 2017.

Erfaringer

Skolerne fortæller at makkerskabordningen resulterer i, at de kan få bragt alle relevante faglige perspektiver i spil på samme tid. Der opleves et styrket fokus og en øget grad af samhørighed, da kendskabet til hinandens fagligheder og kompetencer bliver mere tydelige. Dette styrker samarbejdet på tværs af forskellige fagligheder, hvilket er til fordel for børn, unge og familier.

Effekter

Det styrkede samarbejde og kendskabet til hinandens fagligheder betyder, at der tidligt bliver trukket i samme retning i indsatsen. Dette er med til at bidrage til, at de tidlige indsatser bliver så afstemte og præcise som muligt fra start af, da fagpersonerne bliver enige om et fælles målbillede. Det skaber også samhørighed, da fagpersonerne i fællesskab aftaler, hvad der skal sættes ind med, hvem der ansvarlige for hvad, og hvordan indsatsen iværksættes.

En anden positiv effekt af det styrkede samarbejde omkring børn og unge er, at der sættes ind så tidligt som muligt med de forebyggende indsatser. Børn, unge og familier bliver dermed mødt tidligt, hvilket gør, at deres udfordringer ikke når at vokse sig alt for store, inden de får en indsats.

Løbende hyppig opfølgning er med til at sikre, at indsatserne kan korrigeres og rettes til så tidligt og hurtigt som muligt.

Anonym råd og vejledning til borgere ved en rådgiver

Formål

Forældre, børn og unge kan modtage anonym råd og vejledning i forhold til de udfordringer de oplever i deres hverdag af en rådgiver fra Fagcenter Børn og Familie. Det er muligt at modtage denne rådgivning, der foregår en gang om ugen, i et vist tidsrum, på to måder: Enten ved fysisk fremmøde på Kalundborg Rådhus eller telefonisk.

Den anonyme råd og vejledning har til formål at hjælpe forældre, børn og unge til at se deres udfordringer fra et andet perspektiv, få indsigt i hvad de selv har af handlemuligheder og derved selv kan gøre, og/eller blive peget i retning af, hvor anden hjælp kan søges.

De udfordringer, der bliver søgt om råd og vejledning til kan fx omhandle et barn der ikke kommer i skole, forældre der mistænker, at deres barn lider af angst, trivselsproblemer, manglende netværk eller konflikter i den nærmeste familie.

Aktører

- Rådgivere fra Fagcenter Børn og Familie
- Børn, unge og forældre

Periode indsatsen har kørt

Anonymt råd og vejledning er en del af lovgivningen, og har været et tilbud til borgere i Kalundborg Kommune i mange år.

Erfaringer

Da dette er åben anonym rådgivning, er det ikke muligt at følge op på erfaringer set fra borgernes perspektiv.

Fagcenter Børn og Families medarbejdere, der yder råd og vejledning fortæller, at de finder det givtigt at kunne møde borgere så tidligt. De oplever, at borgere tager godt imod deres socialfaglige råd og vejledning. Rådgiverne fortæller også, at dem, der modtager den anonyme råd og vejledning, oplever det giver dem overblik i en ellers svær situation og hjælper dem med at sætte en retning i forhold til, hvordan de kommer videre.

Effekter

Da dette er et åbent anonymt tilbud, er det ikke muligt at følge op på effekterne.

Cool Kids ASF og Chilled

Formål

Cool Kids ASF/Chilled er en tidlig forebyggende indsats, der er med til at afhjælpe begyndende eller igangværende angstproblematikker. Igennem indsatsen lærer børn og unge at håndtere deres angst bedst muligt for derved at opnå bedre trivsel og de bedste udviklingsmuligheder. Det er med til at forbedre børns og unges selvværd, selvtillid og generelle trivsel, hvilket fx kan være med til at mindske skolefravær og skolefravær.

Cool Kids ASF/Chilled har begge beviste effekter som angsthåndteringsprogrammer og de er evidensbaserede. Programmerne er udviklet i Australien og oversat til dansk på Center for Psykologisk Behandling til Børn og Unge ved Århus Universitet.

I et Cool Kids gruppeforløb introduceres børn og forældre til konkrete metoder og strategier, som kan gøre det lettere at håndtere angst og bekymring i hverdagen. Cool Kids bygger på principper fra kognitiv adfærdsterapi og gennemføres i gruppe sammen med andre børn og deres forældre. Et gruppeforløb består af 10 sessioner, hvor der veksles mellem deltagelse fra kun børn/unge hver anden gang og både børn/unge og deres forældre de andre gange. Der er hjemmeopgaver mellem sessionerne, der skal holdes fokus på mellem sessioner, hvilket medfører, at familierne løbende arbejder med udfordringerne mellem sessionerne.

Målgruppe

Cool Kids ASF henvender sig til børn i alderen 8-12 år, der har autismespektrumforstyrrelser. Chilled henvender sig til unge i alderen 14-16 år. Et hold består af 6-8 børn/unge og deres forældre.

Aktører

- Psykologer
- Familiebehandlere
- Kontaktpædagoger
- Børn/unge (og deres forældre)

Periode indsatsen har kørt

Indsatsen er opstartet i foråret 2019.

Erfaringer

Erfaringer har vist, at det giver god mening at afsøge børn, unge og deres forældre internt i Fagcenter Børn og Familie, men også igennem PPR-sager, Facebook og opslag på kommunens hjemmeside.

Der afholdes 1 gruppeforløb hvert halve år for Cool Kids ASF og 1 gruppeforløb hvert halve år for Chilled. Der har indtil nu været nok ansøgere ved hver optag til, at kunne fylde holdende op.

Det har vist sig at være givtigt at have både psykologer, familiebehandlere og kontaktpædagoger til at stå for indsatsen. Til at starte med var det blot psykologer, der stod for indsatsen. Da der senere blev knyttet andre faggrupper på indsatsen, viste det sig, at det havde en positiv indvirkning for familierne. Familierne oplevede at kunne modtage en mere bred vejledning, når der deltog flere fagprofessionelle i forløbene.

Effekter

Cool Kids ASF og Chilled er forløb, der ikke nødvendigvis kræver, man har en social- eller handicapsag i kommunen. Det betyder, at der ikke kan følges op på flere af forløbene internt i Fagcenter Børn og Familie efter endt indsats. Flere af skolerne hvor børnene/de unge går på, har dog meldt tilbage at de har oplevet en forbedring i trivsel og mindre skolefravær hos de børn og unge, der har deltaget i indsatsen.

I de tilfælde, hvor et barn eller en ung har haft en social- eller handicapsag i kommunen, fortæller flere rådgivere og familier, at de har oplevet, at indsatsen har givet dem værktøjer, der har hjulpet og støttet dem i deres hverdag. Desuden er erfaringen, at det er nemmere at arbejde med de andre udfordringer familierne kan have, når først en angstproblematik er blevet mindsket.

PIFT

Periode indsatsen har kørt

Siden september 2021 har indsatsen kørt som et ét-årigt pilotprojekt. Herefter blev indsatsen evalueret og på baggrund heraf, blev PIFT-indsatsen justeret. Den justerede PIFT-indsats vil blive evalueret i juni 2023.

Erfaringer

Det har vist sig at være et område med udviklingspotentialer, da udfordringerne for de unge er mange og komplekse. Derfor er der på nuværende tidspunkt gang i en evaluering af indsatsen, så den kan blive finjusteret og passe bedst muligt ind i den kontekst de unge er i.

Indsatsen har haft mange positive takter, for en del af de børn/unge der indgår i den. Efter evalueringen i juni 2023, vil der blive taget stilling til, hvilke dele af indsatsen, der har virket og hvordan i hvilken form, PIFTskal fortsætte fremadrettet.

Effekter

Effekter afventer evalueringen i juni 2023.

Formål

Mange skolebørn landet over har skolefravær, hvilket kan skyldes, de mistrives i skolen. Det er en af årsagerne til, at skolefraværet på landsplan er stigende. En af konsekvenserne af det høje skolefravær er, at det går ud over børns og unges sociale kompetencer/relationer, deres læring og deres generelle trivsel. For at imødegå dette har Fagcenter Børn og Familie udviklet PIFT-indsatsen. Formålet med indsatsen er, at skabe bedre trivselsmuligheder i skolen ved deltagelse af kontaktpædagoger, som støtter op om fællesskabet for de enkelte unge deltagelsesmuligheder.

Ved at sætte ind tidligt forebyggende, vil det kunne forhøje trivslen blandt de unge, sænke fraværet og skabe de bedste muligheder for læring.

Aktører

- Kontaktpædagoger fra Fagcenter Børn og Familie
- Rådgivere fra Fagcenter Børn og Familie
- Medarbejdere på folkeskolerne
- Elever
- Forældre

0-1 år

Rettidig Unge Indsats

Formål

Rettidig Unge Indsats er en tidligt forebyggende indsats, hvor de elever, der deltager, ikke har en social-/handicapsag i kommunen. Indsatsens sigte er at yde støtte til elever, der er en del af almenområdet. Formålet med indsatsen er at sætte ind så tidligt som muligt uden, at eleven og dennes forældre bliver en del af indsatsen i Fagcenter Børn og Familie.

Ved at være i samspil med heste, og med Fagcenter Børn og Families medarbejder, oplever eleverne at komme ned i gear, få oplevelsen af at få ansvar, lære at læse hestens signaler, og være i nuet. Alt dette er med til at opbygge elevens selvværd, selvtillid, troen på sig selv og selvstændighed. Samtidig bliver der skabt et fortroligt rum, hvor eleven kan dele sine følelser og bekymringer med Fagcenter Børn og Families medarbejder.

Et forløb i Rettidig Unge Indsats består af 6 sessioner en gang om ugen. Hvis eleven har brug for mere end 6 sessioner til sin problematik, vil dette blive vurderet individuelt, og der vil være mulighed for at udvide med yderligere 6 sessioner.

Målgruppe

Elever i 4.-6. klasse der har ondt i maven, oplever skolevægring, har trivselsudfordringer, trækker sig fra fællesskabet og/eller har skolefravær.

Aktører

- Kontaktpædaog fra Fagcenter Børn og Familie
- Elever og forældre
- Skolen på Herredsåsen, Raklev Skole, Rynkevangskolen og Nyrupskolen

Periode indsatsen har kørt

Rettidig Unge Indsats er et pilotprojekt på 12 timer om ugen, der forløber over 12 måneder. Indsatsen startede op i januar 2023 og løber til udgangen af 2023. Da denne indsats ikke er godkendt på planseminariet i 2023, skal det vurderes om den skal afsluttes tidligere end planlagt.

Erfaringer

Rettidig Unge Indsats er et pilotprojekt og der vil blive evalueret på indsatsens erfaringer løbende igennem projektperioden.

Effekter

Rettidig Unge Indsats er et pilotprojekt og der vil blive evalueret på indsatsens effekter løbende igennem projektperioden.

Formål

Fagcenter Børn og Familie har igennem de sidste mange år haft fokus på det tidlige forebyggende arbejde på spædbørnsområdet 0-1 år.

Medarbejdere i fagcenter har siden opstart af GRO (Graviditet, Relationer og Omsorg) i 2015 og efter ny organisering i 2017, haft et tæt koordineret samarbejde med sundhedstjenesten og koordinator for GRO, der er en del af Fagcenter Børn, Læring og Uddannelse.

Formålet med samarbejdet er at opspore risikofaktorer tidligt hos gravide og familier med nyfødte, så der derved kan skabes lige vilkår for alle forældre med nyfødte i alderen 0-1 år i Kalundborg Kommune.

Fagcenter Børn og Familie har i relation til GRO én fast tilknyttet rådgiver, der fungerer som sparringspartner og brobygger til sundhedsplejerskerne.

Siden GRO blev orankret, har alle rådgivere og familiebehandlere ydet anonym sparring i forhold til bekymringer og i relation til underretninger. For at sikre en kontinuerlig dialog, har sundhedsplejerskerne én fast telefonsparring om ugen med en rådgiver i Fagcenter Børn og Familie.

Aktører

- Rådgivere fra Fagcenter Børn og Familie
- Familiebehandlere fra Fagcenter Børn og Familie
- Sundhedsplejersker fra Sundhedstjenesten ved Fagcenter Børn, Læring og Uddannelse
- Faglig koordinator for GRO
- Nyfødte og deres forældre

Samarbejde mellem rådgivere og GRO

Periode indsatsen har kørt
GRO har kørt siden 2015.

Erfaringer

Tilbagemeldingen fra den ledende sundhedsplejerske er entydigt positiv. Sundhedsplejerskerne føler sig fagligt "klædt på" til at udarbejde underretninger. Samtidig skaber det tætte samarbejde forståelse for fagligheder og kompetencer på tværs, hvilket bidrager positivt til den relationelle kapacitet på tværs af medarbejdernes i kommunen. Alt dette til fordel for de familier, der deltager i GRO, som får den relevante hjælp og støtte i rette tid.

Effekter

Løbende erfaringsudveksling er i høj grad medvirkende til at understøtte den løbende faglige udvikling i begge enheder og styrker det tværfaglige samarbejde. Det er med til at bidrage til, at de familier, som er i kontakt med begge faglige enheder, oplever at få den mest effektive hjælp som muligt.

Mange familier fortæller, at de oplever, at en tæt koordineret indsats, skaber tryghed for dem som familie. De oplever samtidig, at det kommunale system er der for at hjælpe dem, ved at opstille klare mål, som er med til at sikre den bedste start på livet for deres børn og dem som familie.

SSP

Kriminalpræventiv undervisning og tematiske forældremøder i grundskolen

Formål

Med henblik på at understøtte skolerens arbejde med trivsel, fremme, etablering af meningsfulde fællesskaber og forebyggelse af risikoadfærd tilbyder SSP-teamet undervisningsforløb og forældremøder om forskellige temaer. Til hvert tema knytter sig et tilbud om et opfølgende forældremøde, som forældrene kan gøre brug af, hvis forældregruppen finder det relevant. Temaerne er udvalgt på baggrund af de ønsker og input, som er blevet fremsat af interessenterne i kommunens SSP-samarbejde.

Undervisningen planlægges og gennemføres med udgangspunkt i de seneste data fra Ungeprofilundersøgelsen samt SSP-teamets egne surveys, som gennemføres i forbindelse med undervisningsforløbene. Formålet er at sikre størst mulig relevans for at højne den forebyggende effekt af undervisningsforløbene.

Der tilbydes bl.a. undervisning inden for temaerne social pejling, netetik, konfliktåndtæring, kriminalitet og konsekvenser. SSP-teamet desuden toholder på de tværfaglige temadage "Helt Normalt?" og "TEAMbuilding for nye 7. klasser" med fokus på teambuilding og social pejling. Dette sker i samarbejde med både interne og eksterne samarbejdspartnere.

Aktører

- SSP-konsulent fra Fagcenter Børn og Familie, der arbejdes distrikt opdelt i kommunen
- Lærere
- Elever
- Forældre

Periode indsatsen har kørt

Har kørt siden 2017 i Kalundborg Kommune.

Erfaringer

Skolerne giver udtryk for, at de er glade for og kan bruge den undervisning, SSP tilbyder. Dette ses bl.a. i starten af skoleåret, hvor alle SSP's kurser bliver udsolgt på meget kort tid. Desuden finder skolerne det givtigt, at planlægningen af undervisningen sker med udgangspunkt i data, som kan isoleres til skolens egne elever. Dermed kan indsatsen i høj grad målrettes aktuelle tendenser/udfordringer i elevgruppen.

Det er også med til at opbygge relationer til eleverne, såvel som til lærerne, hvilket betyder, at de ved, hvem SSP-teamet er. Det giver anledning til, at SSP bliver spurgt mere til råds, og opsejgt af skolerne.

Der er også gode erfaringer med at koble elevundervisningen sammen med forældretiltag, såsom forældreaftaler vedr. alkohol, rygning og festkultur, hvordan man arbejder sammen og en nyetableret forældregruppe, ligesom forældrene får oplysninger om børns digitale liv og fællesskaber.

Effekter

I stedet for, at der opstår selvfølgeligheder, der leder til misforståelser og uhenigtsmæssig opførelse, er SSP med til at foretage en forventningsafstemning, der skaber de bedste muligheder for sammenhold og trivsel.

Det har også vist sig, at når SSP laver undervisning tværs sektorielt, skabes der en god forbindelse mellem tværfagligheder (sundhedsområdet, politiet og det socialfaglige område), hvilket er rigtig givtigt for SSP's møde med eleverne, forældrene og lærerne. Det skaber bedre samarbejdsrelationer, og nye muligheder i arbejdet fremadrettet.

§115-forum (selektion af enkeltsager) og bekymringsamtaler

Formål

§115-forum refererer til retsplejelovens §115, som giver mulighed for, at fagpersoner med henblik på en kriminalitetsforebyggende indsats kan dele oplysninger om private forhold, hvis dette er påkrævet.

På § 115-møderne tages der udgangspunkt i politiets døgnrapport for den seneste uge, hvorfra oplysninger som skønnes relevante for SSP-samarbejdet udvælges af politiet og drøftes med henblik på en hurtig og koordineret indsats i kriminalpræventivt øjemed. På møderne afstemmes den videre ansvars- og opgavefordeling.

Bekymringsamtalen er et af de opfølgende tiltag, der kan anvendes i forlængelse af ovenstående. Bekymringsamtalen har til formål at sætte et fælles forebyggende arbejde i gang, og at inddrage de relevante aktører, så tidligt som muligt, så børnene og de unge kan mærke, at fagpersonerne trækker i sammen retning. Det er med til at støtte op om forældrene, så de ikke føler de står alene med problematikken, og ved hvilke fagpersoner de kan søge støtte og hjælp hos.

Aktører

- SSP-konsulenter fra Fagcenter Børn og Familie
- Politiet
- Barnet/den unge
- Forældrene

Periode indsatsen har kørt

Indsatsen har kørt siden maj 2017.

Erfaringer

Der er en yderst vigtig signalværdi i, at der er en fælles forståelse for bekymringen, så de involverede ikke taler forbi hinanden. Dette skaber et bedre fælles grundlag for den videre indsats.

Når der tales om tidlige indsatser, giver det god mening, at fagpersonerne sætter ind tidligt muligt. Mange bekymringsamtaler er med børn og unge, som ikke har en socialsag i kommunen. Når der bliver sat hurtigt ind, kan vi forebygge, at udfordringerne bliver så store, at barnet/den unge bliver en sag i kommunen. Dette giver også mening set i et økonomisk perspektiv, da indsatsen er billigere, jo tidligere der bliver sat ind.

Der bliver fulgt op på alle bekymringsamtaler. På den måde kan der følges med i udviklingen af bekymringer, eller mangel derpå, og derved kan fagpersonerne møde de unge med den nyeste relevant viden.

Effekter

Der er gode erfaringer med de unge, man har haft bekymringsamtaler med, da de herefter optræder mindre hyppigt i døgnrapporterne - hvis de ikke helt forsvinder ud af dem, som følge af, at bekymringsamtalen har haft effekt.

SSP-lokaludvalg

Formål

Der er etableret tre SSP-lokaludvalg, som tilsammen dækker kommunens geografiske område. På møderne koordineres det daglige SSP-arbejde i lokalområderne. Aktørerne i det lokale udvalg skal som gruppe - og som fagpersoner - have fokus på lokale præventive opgaver i det daglige ordinære arbejde. Møderne er struktureret i hhv. en "åben" og "lukket" del - afhængig af hvilke problemstillinger (evt. personfølsomme/-hørbare emner), der drøftes.

Aktører

- SSP-konsulenter fra Fagcenter Børn og Familie
- Rådgiver tilknyttet området fra Fagcenter Børn og Familie
- En repræsentant fra Sundhedsstjenesten fra Fagcenter Børn, Læring og Uddannelse
- En repræsentant fra områdets grundskoler
- En repræsentant fra områdets ungdomsuddannelser
- En repræsentant fra UngKalundborg
- En repræsentant fra Midt- og Vestsjællands Polit
- Andre lokale kommunale og eksterne aktører efter behov (afhænger af det valgte indsatsområde)

Erfaringer

Der bliver årligt valgt specifikke indsatsområder for de enkelte lokalområder. Dette har vist sig at give god mening, da det giver en strategisk tilgang til arbejdet. Det giver mulighed for, at det løbende kan debatteres, så det i fællesskab formes og rettes til, så det hele tiden følger med tendenser i området.

Møderne er dermed med til at implementere de strategiske tiltag, så det giver mening på et operationelt plan for de forskellige aktører, og passer til de enkelte geografiske områder.

Effekter

Det tværsektorielle og tværfaglige arbejde er med til at skabe en helhed omkring indsatserne i området, og danner rammer for at alle aktører kan blive hørt. Dette bidrager til, at børnene og de unge mødes med en fælles forståelse, hvilket er yderst givtigt for det forebyggende arbejde.

Fagcentrets interne forebyggende indsatser

Café Ungeliv

Formål

Café Ungeliv er en ny forebyggende indsats i Fagcenter Børn og Familie, der har kørt siden starten af 2023. Café Ungeliv er en del af en omlægning og omorganisering til tidligere forebyggende indsatser i Fagcenter Børn og Familie.

Indsatsen er i tråd med Kalundborg Kommunes Børne- og Ungepolitik, at flere unge skal indgå i 'udviklende fællesskaber' og 'blive klar til fremtiden'. Målet med Café Ungeliv er, at de unge der deltager kommer ud af ensomhed, ved at træne sociale kompetencer i Café Ungeliv og dernæst få hjælp til brobygning ud i fritidslivet, ungdomsskolen eller andre meningsfulde fællesskaber i almenområdet.

Indsatsen er en del af det fortgående fokus, at sætte ind så tidligt som muligt, for at skabe positiv udviklingsmuligheder for kommunens børn og unge, uanset deres alder og deres livssituation.

I Café Ungeliv inviteres de unge indenfor på Kirkevængen i Gørlev, hvor de får hjælp og støtte til at træne deres sociale færdigheder, såsom at træde ind og ud af en social kontekst på en hensigtsmæssig måde og indgå i meningsfulde fællesskaber, m.m.. De får en bevidsthed om hvordan man bidrager ind i en social sammenhæng og lære at sætte en personlig afgrænsning. De får et rum hvor de kan øve sig i, at sige til og fra overfor andre unge, men også overfor voksne. De får trænet i, at blive ved sig selv og lære at italesætte egne behov i trygge rammer.

Café Ungeliv foregår en gang om ugen fra kl. 15-17:30, og der deltager i gennemsnit 12 unge ved hver session. Der spises aftensmad sammen.

Målgruppe

Café Ungeliv henvender sig til unge der oplever mobning, skoleværgning, ensomhed, har lav selvværd/selvtilid, har angst og/eller autisme diagnose.

For at være i målgruppen til Café Ungeliv, skal den unge have en sag i Fagcenter Børn og Familie og har derfor en tilknyttet rådgiver.

Aktører

- Kontaktpædagoger i Fagcenter Børn og Familie
- Rådgivere i Fagcenter Børn og Familie
- Unge

Periode indsatsen har kørt

Opstartede så småt i 2022 og har siden starten af 2023 fundet sted en ugentlig dag fra kl. 15:00-17:30.

Erfaringer

Gundet indsatsens korte levetid er det begrænset hvor mange erfaringer, der er blevet indsamlet endnu. Der vil løbende blive indsamlet erfaringer, der vil være med til at kvalificere indsatsen.

De unge udtaler, at det giver dem et tilidsfuldt rum at være i, hvor de føler der er plads til at lære andre at kende og møde voksne der ser og høre dem.

Effekter

Indsatsen har ikke været i gang særlig længe, så det der kan ikke siges noget validt omkring, hvilken effekt det har haft endnu.

Der vil blive samlet op på effekter i slutningen af 2023.

Økonomisk vejledning

Formål

Kalundborg Kommune tilbyder økonomisk vejledning til borgere, der står i en særlig situation, der kræver der kommer styr på økonomien for derved at kunne:

- sikre deres børnes trivsel og udvikling.
- forhindre en evt. boligudsættelse.
- mindske kommunens merudgifter til borgerne.
- sikre at borgernes gæld til kommunen ikke stiger.

Økonomisk vejledning er forankret i Økonomistaben og varetages af en økonomisk vejleder. Økonomisk vejledning er finansieret af Fagcenter Børn og Familie, og indsatsens primære målgruppe er derfor familier med tilknytning til Fagcenter Børn og Familie.

Borgere med behov for økonomisk vejledning visiteres hovedsageligt via det eksisterende samarbejde mellem Jobcentret og Fagcenter Børn & Familie samt igennem indsatsen Sammen med Familien.

Den økonomiske vejledning består bl.a. af budget- og gældsvejledning, gennemgang af skatteforhold samt overblik over sociale ydelser, herunder hjælp til ansøgninger.

Målgruppe

Økonomisk vejledning er et gratis, frivilligt og helhedsorienteret tilbud til borgere med tilknytning til Kalundborg Kommune. Der henvises først og fremmest familier med en sag i enten Fagcenter Børn og Familie og/eller Jobcentret. Alle familier, der vurderes at kunne profitere af tilbuddet, kan få det tilbudt.

Aktører

- En økonomisk konsulent
- Rådgivere i Fagcenter Børn og Familie og Jobcentret
- Medarbejdere i Sammen om Familien
- Borgere/familier

Periode indsats har kørt

- Indsatsen startede op som en prøvehandling i 2020, hvor den økonomiske konsulent var tildelt 7,50 time om ugen til indsatsen. I forbindelse med H10 til planseminariet i 2023, var der lagt op til at udvide indsatsen til 37 timer, da indsatsen har vist sig at have god effekt. H10 blev dog afvist på planseminariet.
- Udvidelsen skal på den baggrund revurderes.

Erfaringer

- Erfaring fra en borgers perspektiv er, at de er rigtig glade for at kunne modtage denne tidlige forebyggende indsats, fordi de har udfordringer i deres økonomi, som de har svært ved at overskue. Det giver borgerne et forøget overskud, når der kommer styr på deres økonomi.

- Erfaring fra kommunalt perspektiv er, at den økonomiske vejledning er en mulighed for at tilbyde borgeren en service, som kan bidrage ind i borgerens private liv. Denne service kan så understøtte andre indsatser i kommunen, men kan også stå alene som en forebyggende indsats, så der derved kan undgås, at andre indsatser iværksættes.

Effekter

- Det er umiddelbart vanskeligt at vurdere effekten af økonomisk vejledning er en ret udefinerbar størrelse. Der er ikke noget sammenligningsgrundlag at måle indsatsen op i mod, og hver sag er individuel.

Nogen sager bruges der lang tid på, og andre sager er korte forløb. Det kommer an på borgeres ressourcer og tillæringsevne.

Indsats i egen sag

Formål

Rådgivere er socialfagligt uddannede og besidder derigennem en stor socialfaglig viden om de udfordringer sårbare og udsatte børn, unge og deres familier oplever. Rådgiverne er også uddannet i diverse samtaletekniker og har kendskab til de tilbud og indsatser kommunen kan tilbyde familierne.

Det er denne viden, som indsats i egen sag, gør brug af, når rådgiverne i Fagcenter Børn og Familie gør sig selv til aktive aktører i egne sager. Det sker ved, at de opretter sig selv som en indsats i form af §11 i serviceloven.

Det kan drege sig om sager, hvor der er brug for afklarende, rådgivende og vejledende samtaler. Det kan også dreje sig om sager, hvor der er behov for at afdække familiernes udfordringer og give dem værktøjer, der kan forbedre deres trivsel. Desuden kan det dreje sig om sager, hvor familierne har brug for, at vide, hvor de ellers de kan søge hjælp fx igennem frivillige organisationer eller psykiatrien i Region Sjælland.

Målgruppe

Børn, unge og deres familier der har en tilknytning til Fagcenter Børn og Familie i form af en social-/handicapsag. I sådanne tilfælde vil der blive iværksat en §11 indsats i serviceloven.

Aktører

- Rådgivere fra Fagcenter Børn og Familie
- Børn, unge og deres familier

Periode indsatsen har kørt

Indsatsen startede op som et projekt i 2021 og har kørt som en fast indsats siden 2022.

Erfaringer

Rådgiverne fortæller, at de finder det meningsfuldt og tilfredsstillende at gøre brug af deres socialfaglige viden og det at have direkte kontakt til familierne gennem råd og vejledning.

Familierne udtrykker, at de er finder det betrykkende og tillidsskabende, så de ikke oplever for mange skift af fagpersoner.

Effekter

Ved at rådgiverne selv tager sig af diverse rådgivnings- og vejledningsforløb, oplever familierne oplever at skulle have færre fagpersoner indover deres sag og derved færre skift.

Rådgiverne oplever, at når de selv udfører råd og vejledning, og har denne direkte kontakt med familierne, bliver det også mere effektivt at finde de rette løsninger familierne har behov for, og hurtigere at korigere hvis noget skal ændres.

Familierådslagning

Formål

Familierådslag er et møde, hvor familien, barn/børn, slægten og nære personlige netværk (rådet) samles. Rådet udtænker og iværksætter i fællesskab en handleplan, der kan bruges i forhold til barnets specifikke udfordringer med udgangspunktet i barnets livsmålstændigheder.

Ved at inddrage den udvidede familie i de udfordringer, barnet oplever, hjælpes slægten til at tage ansvar og etablere de kræfter og ressourcer, der kan frembringe en ønskværdig ændring i barnets liv.

Modellen bygger på princippet om, at alle familier besidder ressourcer og drager omsorg, og at familien gerne påtager sig forpligtelsen og ansvar for at ændre omstændighederne for barnet, når den tilføres den nødvendige viden og tildeles den medfølgende beslutningsret. Grundtanken er, at den udvidede familie kender barnet og familiens vilkår bedst, og derfor også er dem, der bedst kan udtænke en brugbar og realistisk handleplan for barnet.

Familien kender sine egne medlemmer og deres situation bedst og er derfor dem, der har de største forudsætninger for at træffe gode beslutninger omkring et barn i vanskeligheder. Ved at bruge familierådslag, sikres familien indflydelse og deltagerskab.

Familierådslag er en forhandling, hvor barnets behov og livsmålstændigheder er i fokus, og hvor målet er at finde en løsning, som alle kan støtte op om.

Målgruppe

Målgruppen er alle børn og unge der har en tilknytning til Fagcenter Børn og Familie, hvad enten det drejer sig om \$11 eller \$52 i service-loven

Familierådslagning tager sig af alle dilemmaer, men har særligt fokus på skolefravær, behov for aflastning/barnepege, sygdom/psykisk sygdom hos forældrene og forældrenes død.

Aktører

- Rådgiver fra Fagcenter Børn og Familie
- Samordner fra Fagcenter Børn og Familie
- Børn og/eller unge samt deres forældre
- Det udvidede netværk
- Relevante fagpersoner ved behov

Periode indsatsen har kørt

Indsatsen har kørt i Fagcenter Børn og Familie siden 2013.

Erfaringer

Erfaringerne viser, at familien og netværket gerne vil deltage og prøve at hjælpe.

De familier, som tidligere har prøvet familierådslagning, er typisk godt tilfredse med de handleplaner, der bliver lavet.

Børnene og de unge udtaler, at de er rigtig glade for at opleve, at deres familie og netværk støtter op om dem, og at stemningen næsten altid er god at være i på rådslagende.

Rådgiverne oplever at når de deltager i rådslagning og ser hvordan familierne selv finder løsninger, giver det dem en stor faglig glæde, hvilket giver en følelse af forhøjet arbejdsindsats, i en ellers travl hverdag.

Effekter

Da det er familierne og deres netværk der selv står for at implementere og fastholde løsningerne, oplever de, at de positive effekter er længerevarende, end det er tilfældet med andre indsatser.

Det økonomiske aspekt er en anden positiv effekt set fra et kommunalt perspektiv. Da det er familierne selv, der står for løsningerne, er udgifterne betydeligt lavere, end hvis kommunen selvstændigt står for indsatserne.

Styrket indsats til forældre med anbragte børn

Erfaringer

Det er særligt i nyanbringelser, at der har vist sig at være gode erfaringer med at bruge denne tidligt forebyggende indsats. Det skyldes bl.a., at samarbejdet er nyt og alle parter i en sag derfor er opmærksomme på at arbejde sammen for at skabe udvikling. I sager hvor anbringelsen allerede har været i gang i flere år, kan det derimod være svært at skabe det gode samarbejde og dermed opnå et af målene. Der er derfor fokus på, at sætte ind med indsatsen så tidligt som muligt.

En anden erfaringen der er gjort gennem indsatsen er, hvor vigtigt det er at have systematisk og tæt opfølgning med plejefamilierne, så de føler sig inddraget.

Effekter

En af de effekter denne indsats bringer med sig, er den økonomiske effekt. Hvis et barn kan blive hjemgivet, på faglig og forsvarlig vis, vil udgiften kommunen står med, blive drastisk reduceret. Der er en stor økonomisk besparelse for kommunen i, at børn bliver hjemgivet til deres familier. Dermed spares udgifter til udgifter til plejefamilier og/eller opholdssteder.

Styrket samarbejde mellem alle parter, der indgår i denne tidligt forebyggende indsats, er en supplerende effekt.

Formål

Der er to formål med styrket indsats, der er en frivillig forebyggende indsats målrettet forældre med børn anbragt uden for hjemmet:

- 1) Hjemgivelse af barnet qua forbedring af forældrekompetencerne.
- 2) En kvalificering af samværret under anbringelsen.

Målgruppe

Forældre til børn anbragt uden for hjemmet.

Aktører

- En familiebehandler fra Fagcenter Børn og Familie
- En psykolog fra Fagcenter Børn og Familie.
- Rådgivere fra Fagcenter Børn og Familie
- Familieplejekonsulenter fra Fagcenter Børn og Familie
- Plejefamilier
- Forældre til børn anbragt uden for hjemmet.
- Anbragte børn og unge

Periode indsatsen har kørt

Indsatsen har kørt siden 2021

Misbrugsområdet

Misbrugsområdet

Formål

Igennem de seneste 2 år har flere unge oplevet at stå uden et lokalt tilbud indenfor misbrugsområdet. Resultaterne fra de seneste to Ungeprofilundersøgelser har understreget, at der er et stort behov for en forebyggende misbrugsbehandling til børn og ung, hvorfor har Fagcenter Børn og Familie har prioriteret en investering på dette område.

Der er derfor blevet iværksat en ny tidlig forebyggende indsats i Fagcenter Børn og Familie i 2023. Indsatsen bliver forankret i kontaktpædagogisk team og er bundet op på tre medarbejdere med erfaring og interesse indenfor området.

Indsatsen er en del af omlægningen og omorganiseringen i Fagcenter Børn og Familie med fokus på det tidligt forebyggende arbejde.

Indsatsen fungerer som forlængelse af det tidligt forebyggende arbejde ved SSP-teamet og vil fokusere på forebyggelse i forhold til den enkelte unge med en sag i Fagcenter Børn og Familie. Internt i kontaktpædagogisk team vil der blive uddannet to videns- og ressourcepersoner, som skal arbejde i egne sager og på tværs af sager i kontaktpædagogisk team (den tredje medarbejder har erfaring og viden om området). De vil også skulle arbejde på tværs af de samlede fagcenter fx i tværfaglige indsatser med SSP-teamet, psykolog-teamet og familiebehandler-teamet.

Aktører

- Kontaktpædagoger fra Fagcenter Børn og Familie
- Rådgivere fra Fagcenter Børn og Familie
- SSP-konsulenter fra Fagcenter Børn og Familie
- Familiebehandlere fra Fagcenter Børn og Familie
- Psykologer fra Fagcenter Børn og Familie
- Unge
- Forældre

Periode indsatsen har kørt

Indsatsen er opstartet i 2023 og var med i H10 på planseminariet. Fagcenteret vil nu finde midler indenfor egen ramme til at forstærke indsatsen.

Erfaringer

Indsatsen har ikke været i gang særlig længe, så det er begrænset hvor mange erfaringer, der endnu ikke er blevet indsamlet.

Effekter

Indsatsen har ikke været i gang særlig længe, så det er begrænset, hvor mange erfaringer, der er blevet indsamlet på nuværende tidspunkt.

Indsatser for børn med funktionsnedsættelse

Stepping Stones

Formål

Stepping Stones er et kursusprogram for forældre til børn mellem 2-12 år med fysisk og/eller psykisk funktionsnedsættelse. Funktionsnedsættelse kan fx visesigsomforsinket udvikling, kommunikationsvanskeligheder og sociale udfordringer.

Aktører

- Familiebehandlere fra Fagcenter Børn og Familie
- Rådgivere fra Fagcenter Børn og Familie
- Forældre (seminarer)
- Forældre og børn (gruppeforløb og individuelle forløb).

Periode indsatsen har kørt

Indsatsen kørte i en 2-årig projektperiode, 2017-2019, hvor Socialstyrelsen fulgte tæt med. Da projektperioden var ovre, blev det bestemt at fortsætte med indsatsen i Kalundborg Kommune, og den har nu kørt som et fast tilbud siden 2019.

Erfaringer

Selv de meget kritiske forældre har taget godt imod Stepping Stones, og kan mærke positiv udvikling i deres rolle som forældre, og for deres børn.

Effekter

Stepping Stones har en effekt, selv i de sager hvor der fremstår mange udfordringer/vanskeligheder.

De familier, der har været igennem Stepping Stones, er mere konstruktive og positive i deres samarbejde med kommunen efterfølgende.

Stepping Stones kan afvikles på tre forskellige måder:

- 1) Seminarudvalget, hvor der indkaldes bredt, og forældrene ikke nødvendigvis behøver at have en handicapsag på barnet i Fagcenter Børn og Familie. På seminariet er det kun forældrene, der deltager. Seminariet forgår over 3 hverdagsaftener af 2 timers varighed, hvor de bliver introduceret til viden og metoder. Forældrene bliver bedt om at lave øvelser hjemme imellem hver session.

- 2) Gruppeforløb, hvor der deltager 5-8 børn og deres forældre. Gruppeforløbet består af 6 fysiske sessioner og 4 individuelle telefonsessioner. Forældrene har hjemmeopgaver for, de skal arbejde med imellem hver session.

- 3) Individuelle forløb, der foregår over samme antal sessioner som gruppeforløbet, men er møntet på et enkelt barn og dennes familie. Individuelle forløb tilbydes hovedsageligt, hvis det bliver vurderet, at familien ikke vil profitere af gruppeforløb, enten som følge af barnets udfordringer eller forældrenes forudsætninger.

Samarbejde med voksenalrådet

REHAB

Formål

Rehabiliteringsteamet er et tværfagligt samarbejdsforum, hvor framadrettede indsatser der skal bringe borgere i beskæftigelse eller uddannelse drøftes, ved at der tages udgangspunkt i alle tidligere forebyggende indsatser, borgeren har modtaget. Der skal altså forud for sådan en drøftelse udarbejdes en sagsfremstilling, der dokumenterer de tidligere indsatser, de forskellige faglige enheder i kommunen har stået for og hvilken effekt disse har haft.

Der bliver ikke truffet afgørelse i rehabiliteringsteamet, men der bliver foretaget en vurdering af arbejdsevnen. Rehabiliteringsteamet kommer efterfølgende med anbefalinger til borgerens videre uddannelse- og beskæftigelsesrettede forløb.

Fagcenter Børn og Families rolle i rehabiliteringsteamet, er at byde ind med viden om de familier, fagcenteret har kendskab til, hvor der er bekymring for børnene eller bekymringer for, hvad en beskæftigelsesfremmende indsats vil betyde for børnenes trivsel og udvikling.

For at en sag kan blive behandlet i rehabiliteringsteamet, er det en forudsætning, at borgerne har skrevet under på, at deres oplysninger må deles på tværs af de faglige enheder.

Det er en del af lovgivningen, at borgeren under visse forudsætninger skal have sin sag for et rehabiliteringsteam.

Aktører

- Repræsentanter fra jobcentret
- Repræsentanter fra sundhedsstjenesten
- Repræsentanter fra voksenspecialenheden
- Udpeget læge fra regionen.

Derudover gøres brug af konsultative repræsentanter, såsom rådgivere fra Fagcenter Børn og Familie eller Misbrugscenteret.

Hvis der er tale om unge under 30 år, skal der i rehabiliteringsteamet indgå en UU-vejleder. Borgerne er også med til de tværfaglige møder, hvis de er 18 eller derover samt borgerens sagsbehandler i jobcenteret.

Periode indsatsen har kørt

Kalundborg Kommune har haft et rehabiliteringsteam, så længe dette har været et lovkrav.

Erfaringer

Erfaringerne er, at når rådgiveren er en del af det tværfaglige møde, giver det et bedre vidensniveau for alle deltagende, og det kvalificerer indsatsen i forhold til barnetsnges bedste i både jobcenteret og i Fagcenter Børn og Familie.

Effekter

Der er politisk fokus på, at systemet skal være mere gennemsligt, så det er nemmere at overskue, hvilke faglige enheder de har kontakt med. Rehabiliteringsindsatsen bidrager til koordinering og, at borgerne bliver mødt med helhedsorienterede indsatser, der tager højde for de væsentligste aspekter af borgerens liv.

Integration

Formål

At skabe de bedste muligheder for en dagligdagstlivværelse, hvor der er fokus på at få og vedholde tilknytning til det danske samfund, uddannelse og arbejdsmarkedet. Dette bliver gjort igennem samarbejde mellem forskellige faglige enheder i kommunen.

På møder hver 2. måned, screenes familier med flygtningebaggrund, der visiteres til kommunen eller familiesammeføres.

På dette møde sættes tidlige indsatser i værk i tæt samarbejde mellem jobcenteret og Fagcenter Børn og Familie

Målgruppe

- Uledsagede flygtningebørn allerede inden de bliver boligplaceret i kommunen
- Familier hvor der er bekymring for børnenes trivsel samt forældrenes evne til at varetage børnenes behov.

Aktører

- Sagsbehandlere i jobcenterets integrationsafdeling
- Rådgivere fra Fagcenter Børn og Familie.

Periode indsatsen har kørt

Har kørt siden 2015, hvor de skete en stigning i antallet af flygtninge, som blev boligplaceret i kommunen.

Erfaringer

Gode erfaringer i mødet med uledsagede unge og i forhold til de fælles indsatser, der bliver sat i i familierne. Indsatserne bliver koordineret, og borgerne føler sig godt mødt og taget imod.

Effekter

Der har været en god effekt – 90% af de uledsagede unge er i gang med eller har afsluttet en ungdomsuddannelse. Det har skabt gode samarbejdsrelationer mellem de forskellige aktører.

Overgangsmøder med Voksenspecialenheden og jobcentret

Formål

Ingen unge skal opleve at falde imellem forskellige faglige enheders tidligt forebyggende indsatser, når de fylder 18 år. Der er derfor udarbejdet en arbejdsplan for unge med funktionsnedsættelse, der står overfor overgangen fra ung til voksen. Faglige koordinatører fra Fagcenter Børn og Familie holder månedlige samarbejds møder med jobcenteret og Voksenspecialenheden for at sikre den gode overgang fra ung til voksen.

Der udarbejdes en sagsfremstilling den måned den unge bliver 15 år og 10 måneder, eller så snart den unge er flyttet ind i kommunen. Der udarbejdes en sagsfremstilling igen, når den unge bliver 17½ år. På dette møde bliver det sikret, at de rette fagpersoner er eller bliver tilknyttet sagen fra alle relevante faglige enheder.

Formålet er også at støtteforanstaltninger og evt. forsøgelse er afklaret og klar, når den unge fylder 18 år, eller når efterværnet ophører.

Aktører

- Faglig koordinator fra Fagcenter Børn og Familie
- Faglig koordinator fra Voksenspecialenheden
- Rådgiver fra jobcenteret.

Periode indsatsen har kørt

Indsatsen har eksisteret siden 2018.

Erfaringer

I modsætning situationen før indsatsen blev implementeret, modtages der nu sjældent klager fra unge med funktionsnedsættelse eller forældre, der oplever at systemet ikke taler sammen eller at hjælpen udebliver.

Effekter

Voksenspecialenheden og jobcenteret modtager viden fra Fagcenter Børn og Familie, hvilket medfører, at de ikke skal begynde forfra i forhold sagsbehandlingen. Sagsakter, udredninger og undersøgelser overdrages til videre brug i sagens forløb. Den unge med funktionsnedsættelse skal dermed heller ikke genfortælle sin historie.

Borgere og fagpersoner er alle vidende om, hvad der kommer til at ske, når den unge fylder 18 år, hvilket skaber ro og forudsigelighed for alle. Desuden er de økonomiske udgifter forbundet med overgangen fra ung til voksen afklaret, hvilket giver økonomiske forudsigelighed for de faglige enheder.

Sammen med familien

Formål

Formålet med Sammen med familien er at sikre en helhedsorienteret indsats på tværs af fagenheder i Kalundborg Kommune i samarbejde med familien. Sammen med familien koordinerer, samarbejder og sikrer fremdrift i komplekse familie- og borgersager.

Den helhedsorienterede indsats bliver understøttet af en helhedsorienteret familieplan. Det er en individuelt koordineret plan for familien, hvor aftaler og fælles mål på tværs af forvaltninger og afdelinger er anført.

Målet er at understøtte familierne fx ved at sikre og afklare den beskæftigelsesrettede indsats samt sikre børnenes optimale trivsel og udvikling

Der er tale om et samarbejde mellem jobcenteret, Fagcenter Børn og Familie og Økonomistaben. De udgør team 'Sammen med familien'.

Aftalerne og de fælles mål udarbejdes i samarbejde med familien på et fælles møde, hvor teamet deltager som facilitator. Her bliver den helhedsorienterede plan udarbejdet.

Efter det fælles møde vil alle fagpersoner involveret omkring familien modtage en kopi af den helhedsorienterede familieplan.

Aktører

- En rådgiver i Fagcenter Børn og Familie.
- En rådgiver i jobcenteret.
- En økonomisk konsulent.

Periode indsatsen har kørt

Sammen med familien startede op som et projekt i 2018. I 2021 blev indsatsen gjort permanent.

Erfaringer

Erfaringerne har vist, at et tættere samarbejde betyder, at familierne modtager en mere koordineret indsats. Familierne oplever, at de ikke møder indsatser, der er ukørdinerede, hvilket bidrager positivt til progressionen i sagerne.

Effekter

Den helhedsorienterede familieplan bidrager til mere effektive indsatser på tværs af de faglige enheder.

Familierne oplever, at de hurtigere får den hjælp de har brug for. Fx når der bliver givet økonomisk vejledning, får borgerne hurtigere et overskud til at arbejde med andre problematikker.

Samarbejde med civilsamfundet

headspace

Formål

headspace er en organisation, der hovedsageligt fungerer igennem frivillige kræfter. headspace har været en stærk samarbejdspartner for mange kommuner, og i foråret 2021 startede headspace op i Kalundborg Kommune, hvor de har fungeret som en stærk og tæt samarbejdspartner siden.

headspace er en tidligt forebyggende organisation, der tager sig af stort set alle udfordringer, som unge møder i deres hverdag. Hvad enten det drejer sig om skolefravær, selvtillidsudfordringer, konflikter i familien eller med venner, angstproblematikker og meget andet, kan man henvende sig i headspace, hvis man er mellem 12 og 29 år.

headspace gør brug af fysiske samtaler med den unge, telefonsamtaler og online chat på deres hjemmeside. Det er muligt for den unge, at møde op anonymt, så de unge trygt kan dele deres udfordringer og få råd og vejledning.

headspace tager sig både af selve samtalerne, men hjælper også med brobygning til det kommunale- og regionale system samt til egen læge og andre frivillige organisationer.

Aktører

- Fremskudt rådgiver fra Fagcenter Børn og Familie
- Fastansatte og frivillige i headspace
- Fremskudt medarbejder fra psykiatrien
- Børn, unge og forældre

- Fagcenter Børn og Familie, Fagcenter Børn Læring og Uddannelse, jobcentret; Voksenspecialenheden, Kultur og Fritid samt Socialpsykiatrien medfinansiere alle ind i at have headspace i Kalundborg Kommune. Fagcenter Børn og Familie bidrager med den største del af finansieringen...

Periode indsatsen har kørt

Indsatsen har kørt siden foråret 2021, hvor headspace fik lokation i Kalundborg Hallerne.

Erfaringer

headspace i Kalundborg Kommune får henvendelser fra unge, der er betydeligt yngre end, hvad headspace i i resten af landets kommuner oplever. Det drejer sig hovedsageligt om de 12-14 årige. Det formodes, at en af grundene til dette er, at vi i Kalundborg Kommune har en SSP enhed, der er rigtig gode til at anbefale headspace og henvise de unge. Det samme gør sig gældende fagcentrets rådgivere og for fagpersonalet på skolerne.

I forhold til kønsfordelingen blandt de unge, der henvender sig, skiller Kalundborg Kommune sig også ud sammenlignet med landsgennemsnittet. 40% drenge og 60% piger på landsplan. Det vides ikke præcist, hvorfor headspace har kontakt til flere drenge i Kalundborg, men dette er headspace i gang med at afdække.

Fagcenter Børn og Familie har også et rigtig godt samarbejde med headspace, hvilket kan ses i hvor gode headspace er til at henvise til kommunens andre tilbud. Der kan her fx nævnes, at når headspace møder en ung med angstproblematikker, henviser de til kommunens tilbud Cool Kids, ASF og Chilled, hvilket resulterer i, at vi trækker i fælles retning.

Effekter

headspace har nu været i Kalundborg Kommune i lidt mere end to år. En sammenligning mellem de to årsrapport headspace har udgivet viser, at antallet af unge, der henvender sig, er steget og der derfor er flere unge, som får hjælp igennem tilbuddet. Samarbejdet mellem headspace og kommunen vurderes altså at være givtigt for kommunens børn og unge.

Da de unge, der møder op i headspace, har mulighed for at være anonyme, kan der derfor ikke følges op på den længerevarende effekt for de enkelte unge.

Lær for Livet

Formål

Lær for Livet er et langsigtet læringsprogram, der skal styrke anbragte børns læring og livsduelighed. Lær for Livet skal bidrage til, at anbragte børn og unge styrkes i deres faglighed og personlige kompetencer, får øget lyst til læring og opnår bedre trivsel. På lang sigt skal Lær for Livet bidrage til, at børnene og de unge får mulighed for at gennemføre en ungdomsuddannelse og skabe et godt liv for sig selv.

Lær for Livet er en indsats der foregår over en 6 årig periode, hvor barnet/den unge der er anbragt, deltager på learning camps. Det første år er de afsted i 10 dage på lejr i sommerferien sammen med en masse andre børn i samme situation som dem selv. Derefter igen i efterårsferien og Kristi Himmelfartsferien. De efterfølgende år er der forskellige temacamps og bootcamps der foregår i weekender.

Udover disse camps får barnet/den unge også tilknyttet en mentor, der besøger barnet/den unge i plejefamilien regelmæssigt og hjælper dem med lektier. Denne mentor er tilknyttet barnet/den unge i alle 6 år.

Det sidste fokuspunkt er brobygning. Lær for Livet arbejder på at skabe sammenhæng mellem læring camps, mentorordningen, plejefamilien, skolen og medarbejderne i Fagcenter Børn og Familie.

Målgruppe

For at kunne deltage i Lær for Livet, skal man være mellem 9 og 13 år og være anbragt udenfor hjemmet i plejefamilie.

Aktører

- Rådgivere fra Fagcenter Børn og Familie.
- Familieplejekonsulenter fra Fagcenter Børn og Familie.
- Plejefamilier
- Børn og unge
- Frivillige fra Lær for Livet
- Frivillige (på Learning camps, mentorer i plejefamilierne, m.m.) fra Lær for Livet

Periode indsatsen har kørt

Indsatsen har kørt siden 2012.

Erfaringer

Børn og unge udtaler, at de finder det rigtig givtigt at komme afsted på camps med andre børn og unge i samme situation som dem selv. Det skaber en følelse af fællesskab og giver dem en forståelse for, at de ikke er alene i den livssituation de er i.

Plejefamilierne oplever at få gode værktøjer til at støtte op omkring børnene og de unges faglige udvikling. Samtidig oplever de, at det skaber en oplevelse af sammenhæng mellem skolen, Lær for Livet og plejefamilien hjem, at der kommer en mentor regelmæssigt og besøger barnet/den unge.

Effekter

Det kan ses, at de børn der deltager i Lær for Livet, igennem hele indsatsens 6 årige løbetid, oplever at få forbedrede resultater i skolen, når det kommer til deres faglige formåen. Anbragte børn er nogle af dem der klare sig dårligst i de danske folkeskoler, så dette må siges at være en virkelig positiv effekt.

Skolerne og plejeforældrene melder tilbage, at udover forbedringen af det faglige niveau, oplever de også at børnene/de unges trivsel forhøjes når de deltager i Lær for Livet i længere tid.

Home-Start

Formål

Home-Start tilbyder regelmæssig venskabelig støtte, omsorg og praktisk hjælp. Støtten foregår hovedsagelig hjemme hos familien og har som formål at forebygge kriser og opbrud ved at sætte tidligt ind.

Familierne bliver tilbudt medmenneskelig, praktisk støtte, men ikke økonomisk hjælp af frivillige, som besøger dem et par timer en gang om ugen så længe, familien har brug for det – ofte et halvt til et helt år.

Målgruppe

Home-start støtter familier med mindst ét barn i førskolealderen, som oplever, at de har problemer, der truer med at få hverdagen til at vælte.

Aktører

- Rådgivere fra Fagcenter Børn og Familie
- Familier med mindst ét barn i førskolealderen
- Frivillige

Periode indsatsen har kørt

Har kørt i Kalundborg Kommune i mange år.

Erfaringer

Fagcenter Børn og Familie har et godt og nært samarbejde med Home-Start, der bygger på gensidig hjælp og henvisning til hinanden. På denne måde får vi støttet og hjulpet familierne bedst muligt, da vi viser, vi går i fælles retning.

Effekter

Home-Start har støttet og hjulpet mange familier i den svære tid, de kan møde, når der kommer en ny lille til verden i familien. Dette har betydning, at mange familier aldrig er kommet op af indsatstrappen, da de er blevet hjulpet af de frivillige og i almenområdet, før deres udfordringer voksede sig større.

Red Barnet - Familieoplevelsesklub

Formål

Red Barnet tilbyder børn og familier i sårbare og udsatte positioner sjove, trygge og inkluderende fællesskaber og gode oplevelser båret af frivillige.

Oplevelsesklubben er et tidlig forebyggende tilbud til børn og familier, der lever under dårlige vilkår og er i risiko for at udvikle alvorligere sociale problemer. Familierne lever i økonomisk, social og/eller kulturel fattigdom, med kronisk sygdom, med psykisk sårbare forældre, ofte med enlige forældre og uden et godt familienetværk.

Børnene indgår derfor typisk ikke i fællesskaber med jævnaldrende – hverken i form af fritidsaktiviteter eller kammeratskaber. Det resulterer alt for ofte i bl.a. social isolation og chanceulighed.

Målgruppe

For at være i målgruppe behøver der ikke at være en social-/handicapsag på barnet eller den unge. Familien skal blot opfylde en eller flere af nedenstående kriterier for at kunne blive henvist til Red Barnets familieoplevelsesklub:

- Trang økonomi (fx ved modtagelse af kontanthjælp, integrationsydelse, SU, m.m.), hvor der bl.a. spares på mad og fritidsaktiviteter.
- Lever i en konfliktfyldt hverdag i hjemmet, fx på grund af forældrenes skilsmisse.
- Har forældre med manglende overskud, pga. fx fysisk eller psykisk sygdom eller belastning.
- Ikke har mulighed for at komme på ferie og få fælles oplevelser i familien.
- Er hjemme en stor del af tiden og er uden megen voksenkontakt.
- Har skrøbelige, ustabile relationer.
- Misbrug.

Aktører

- Rådgivere fra Fagcenter Børn og Familie
- Familiebehandlere fra Fagcenter Børn og Familie
- Kontaktpædagoger fra Fagcenter Børn og Familie
- Psykologer fra Fagcenter Børn og Familie
- Frivillige fra Red Barnet
- Børn, unge og deres familier

Periode indsatsen har kørt

Indsatsen har kørt siden april 2023.

Erfaringer

Da indsatsen er ny, er der stadig ikke blevet indsamlet lokale erfaringer endnu. Der forventes at kunne siges mere om lokale erfaringer i slutningen af 2023.

Effekter

Det samme gør sig gældende for som erfaringer. I slutningen af 2023 forventes det, at det vil være muligt at få en indikation om effekter for målgruppen.

Samarbejdsaftale med børne- og ungdomspsykiatrien

Formål

At kvalificere henvisningerne til børne- og ungdomspsykiatrien for børn og unge i Kalundborg Kommune igennem et styrket samarbejde, så alle modtager relevant støtte, indsats og/eller behandling.

Aktører

Forældre, børn og unge, PPR, Fagcenter Børn og Families myndighedsafdeling, de praktiserende læger i Kalundborg Kommunen og Region Sjælland.

Periode indsatsen har kørt

Siden maj 2021.

Erfaringer

Initiativet er endnu ikke evalueret.

Effekter

Initiativet er endnu ikke evalueret.